De utenlandske bankindskud gik litt ned i august.

Fortsat nedgang i bankenes almindelige indskud. Stigning i utlaanene.

Bankinspektionens opgave over de private aktiebanker pr. 31te august viser, at indskuddene fra almenheten er gaat ned med 16.5 mill. kr. til 1973.5 millioner, idet indskud paa opsigelse eller [illegible] stemt tid er reduceert med 18.3 millioner, mens indskud paa anfordring er øket med 1.8 millioner. Utlaan, som særlig paa grund av rentetilførsel steg i de to foregaaende maaneder, er igjen gaat noget ned, nemlig med 8.4 millioner til 2144.4 millioner.

Det, som for tiden i særlig grad har interesse, er bankenes mellemværende med utlandet. Den absolutte størrelse av dette mellemværende lar sig ikke direkte utlede av statistikken, saaledes som den nu er specifisert. Det beste uttryk for det utenlandske mellemværendes stilling og bevægelse gir imidlertid mellemregningen med de utenlandske banker. Følgende tabel viser forholdet i tiden januar—august iaar:

	Aktiva	Passiva	Nettoforpliktelse
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
Januar	39.4	172.2	132.8
Februar	34.9	165.3	130.4
Mars	30.7	169.1	138.4
April	35.0	185.3	150.3
Mai	33.5	196.1	162.6
Juni	36.2	183.7	147.5
Juli	43.4	234.8	191.4
August	34.7	234.5	199.8

Det er de utenlandske bankers indskud paa konti her, som har foraarsaket den sterke stigning i nettoforpliktelsene. — Disse indskud steg fra vel 132 mill. kr. i januar til nær 206 mill. i august. Der er nogen nedgang i denne post i august, idet den pr. 31te juli utgjorde 209.5 mill. kr. — I denne forbindelse kan det være av interesse at nævne, at den høieste beløp, som posten har opvist, er 210.9 mill. kr. i mai 1921, ifølge den tidligere maanedsstatistik.

Mads Langaard

bød idag 350.000 kroner kontant for Professor Dahls gate 32.

Dødsboet nektet at motta pengene.

Ritmester Mads Langaard har idag gjennem sin advokat, Valentin Voss, i Oslo byting fremsat krav paa som ældste søn av avdøde grosserer Chr. Langaard at faa sig tilskjøtet dødsboets eiendom Professor Dahls gate 32, idet han mener sig at være i besiddelse saavel av odelssom aasæteret. Eiendommen, som i tre generationer, helt siden 1861, har været i familien Langaards eie, var oprindelig en slekkes — »Rolighetens« — hvor citantens bestefædre hadde sin sommerbolig. I 1878 blev løkken indlemmet i byen og i 1895 bygget Chr. Langaard den nuværende præktige bygning. Ved en undertakst, som i anledning aasæteskravet blev foretat i vaares, ansattes eiendommen til 425,000 kr., men ved overtakst av 1ste juli iaar nedsat til 350,000 kr. Eiendommen er helt fri for heftelser. Som bekjendt forlanges der i aasætessaker, at saksøkeren ved fremsættelsen av sit krav lægger hele kjøpesummen kontant paa bordet.

Det blev da ogsaa gjort, og assessor Riekeles og de to testamentseksekutorer hadde et svare stræv med at tælle de mange tusenkronesedler.

Ved undertaksten ansattes eiendommen til 425,000 kr. Forskjellen mellem denne sum og 350,000 kroner — 75,000 kr. — skulde da være aasæteserettens værdi eller det avslag i prisen Mads Langaard som ældste søn skulde ha.

For dødsboet møtte advokat Flood, assessor Eivind Andersen og Chr. Langaards yngste søn Carsten Langaard. Paa dødsboets vegne blev ritmesterens tilbud avslaat.

Det hævdes nemlig fra dødsboets side, at Mads Langaard [illegible] og aasæteset har. Dette begrundes med, at ritmesteren endnu [illegible] født, da eiendommen i 1878 blev indlemmet i byen. Han er født et [illegible] eller to senere. Odels- og aasæteset [illegible] det, [illegible] tærende medlemmer av [illegible] og ikke de [illegible].

Ritmesteren og hans advokat er [illegible] av en anden mening. Sø[illegible] skal [illegible] i bytinget i[illegible] oktober. Det antages, at den [illegible] til proces.

Eksportværdien falder.

Utførselsværdien i august var 87.3 millioner mot 103.6 i august ifjor og indførselsværdien 119.6 mot 126.8 millioner.

Vor gjengivelse

av Rombrandts maleri »Claudius Civilis« i morgennummeret idag var efter Johan Nordhagens fortrinlige radering.

Musikparaden

i Studenterlunden imorgen er indstillet paa grund av Musikforeningens gjentagelse av mindekoncerten for Hj. Borgstrøm.

Til politiet.

Bilkjøringen i Wergelandsveien ved hjørnet av Holbergs gate og ved den farlige sving ved Grøten foregaar meningsløst uvarent; der varales saagodtsom aldrig, medmindre chaufføren ser en politiuniform, og det er desværre sjelden. Der bør nu stationeres politi her — helst uten uniform — saa d'herr. uvørne chauffører kan bli knepet og faa lærepenger for fremtiden. N.

Falskmyntnerbande arrestert i Tyskland.

Nürnberg, 19de september.

Politiet i Nürnberg har arrestert en falskmyntnerbande, som gav sig av med at fremstille falske 100-marksedler

Dagens børs.

Valutaen rolig.

Valutamarkedet laa rolig an idag med pund omkring 23.00, altsaa litt svakere for kronen end igaar, da pund var nede i 22.90. Der var adskillig omsætning til lørdag at være, men det er vanskelig at bestemme tendensen. Der notertes:

Oslo idag: Pund 23.15 (23.35), mark 114.00 (114.50), franes 22.70 (22.75), belg. franes 21.20 (21.25), schw. franes 92.50 (93.00), gylden 192.25 (193.75), dollar 4.78 (4.82), svenske kroner 128.25 (129.00), danske kroner 117.00 (117.50), finske mark 12.10 (12.25), pesetas 69.00 (69.50), lire 19.75 (19.90), pragerkroner 14.25 (14.35), schilling 67.50 (68.50).

Aktiemarkedet

var praktisk talt helt uforandret. Paa samtlige lister var der en ende omsætning, nemlig paa hvallisten: Vestfold til 230, Hvalstatier var ujevne. Av obligationer omsattes 6 pct. stta 1921 til 100½, 5½ pet. hyp. til 101 og Hydroloanet til 103⅞.

Redaktionen overtar intet ansvar for indsendt manuskript.

75 aar.

Fhv. skibsinspektør Emil Wettergreen

fylder mandag 75 aar.

Hr. Wettergreen kan se tilbake paa 15 aars utmerket arbeide i skibskontrollens tjeneste. Da denne i mai 1906 sattes ut i livet, traadte samtidig de 3 skibsinspektorater i virksomhet, og kaptein Wettergreen, som da nærmet sig 56 aar og hadde faret tilsjøs i 40 aar, ansattes i det østenfjeldske distrikt, omfattende strækningen fra Fredrikshald til Langesundsfjorden.

Skibsinspektørens arbeide var da nyt og uprøvet, og man var paa det rene med stillingens vanskeligheter. Men hr. Wettergreen viste sig som en værdifuld mand for den norske skibskontrol. Med sit indgaaende kjendskap til skibenes indredning og utrustning samt til navigeringen paa nær sagt alle farvand, satte han sig med lethet ind i de virkelige aarsaker til de mange ulykkestilfælder, han i de 15 aar behandlet og avgav betænkning om. Han har da ogsaa været paatalemyndigheten en sikker raadgiver.

Han kunde derfor i 1921 slutte sin virksomhet med det beste skudsmaal inden sjømandsstanden saavel som blandt redere og assurandører. Han blev ogsaa paa sin 70-aars fødselsdag tildelt fortjenstmedaljen i guld for godt utført arbeide.

Utlandet.

I de første dage av august feiret republikken Bolivia sit hundredeaarsjubilæum med store festligheter. Forleden kom der en melding om, at der var valgt en midlertidig præsident. Hvorfor man var gaat til et saadant ekstraordinært skridt, hørte man ingenting om. Nu kommer forklaringen. I et telegram fra Arica i Chile oplyses det, at den »tidligere« præsident for Bolivia, José Villanueva, er kommet dit. Han meddeler, at han har været nødt til at flykte for at undgaa at bli arrestert. Videre beretter han, at Bolivia forrige fredag blev erklært i beleiringstilstand. Bolivias historie i det første hundre aar kunde fortælle om en lang række statskup og revolutioner. Det ser ut til, at det andet aarhundrede i saa henseende trolig følger i det førstes spor.

Efterat de franske socialister officielt brøt med ministeriet Painlevé, har dette levet paa et mere tilfældig flertal i kamret. Onsdag aften hadde førsteministeren en konference med Herriot, som utelukkende i den anledning hadde begit sig fra Lyon til Paris. Man paastaar, at hensikten med konferencen skulde være, at Painlevé haaber at faa istand et venstreflertal i kammeret til den kommende session. Endnu vet man ikke resultatet av samtalen, om det lykkedes Painlevé at vinde Herriot for sin plan. Like før kammerets sammentræden 27de oktober vil der bli holdt en stor radikal kongres i Nizza, og her vil man antagelig beslutte, hvilken stilling man skal ta til regjeringen.

Audiens.

Kongen har idag git foretræde for general Mannerheim, præsident for Finlands Røde Kors.

Et kraftig tordenveir

gik over Vestfold imorges. Der faldt en betydelig regnmængde.

Kritikken over vort armégevær.

Direktør ved Kongsberg vaabenfabrik, kaptein J. Schwartz, uttaler sig.

Som man vil erindre uttalte grosserer Glomnes, da han kom hjem fra skytterfærden til Finland, at de norske skyttere skjøt bedre med de svenske, finske og danske geværer end med de norske. De fremmede skyttere klaget over, at det var for haardt avtræk paa det norske gevær. Desuten hadde skytterne indtryk av, at vort gevær ikke taalte regn. »Regnet randt ned mellom stokken og pipen, og det taaler ikke geværet naar det blir varmt«.

Deres korrespondent har forelagt interviewet med grosserer Glomnes for direktør Schwartz ved Kongsberg Vaabenfabrik. Direktør Schwartz uttaler følgende:

— Hver gang der har været en international konkurrence har de norske skyttere kommet med kritik over vort gevær. Det er i grunden ikke noget at si paa det — man faar huske paa, at Krag-Jørgensen-riflen er 31 aar gammel. Der er imidlertid i den senere tid gjort adskillige forbedringer med geværet, særlig da efter at diopter sikte og kortere løp er blit tillatt, men selvfølgelig har vort geværes eiendommeligheter ikke kunnet forandres.

Der klages over, at det norske geværs avtræk er ganske haardt. Det er saa, det er nemlig et militæravtræk, som i meget høi grad tar hensyn til vaadeskud. Baade det svenske og det danske militærgevær har et avtræk paa 2 kilo, mens det norske geværs avtræk er paa 2½ til 3 kilo.

Hvorvidt de militære autoriteter er stemt for at gaa til et løsere avtræk kan jeg for øieblikket ikke uttale mig om, men fra vaabenfabrikkens side er der intet i veien.

Saa var det det, at vort gevær ikke skal taale regn. Det er saavidt jeg vet en paastand, som ikke tidligere er fremkommet i geværets 31-aarige historie. Ved det nye skarpskyttergevær model 23 er der indført forskjellige forbedringer: Tykkere pipe, diopter sikte, forandret kolbehals m. v. Pipen er helt beskyttet av skjefte og overtræ. Dette siste forhold ved det nye gevær skulde ophæve den ulempe, som det er anført at vore geværer lider av, nemlig at de ikke taaler regn.

De norske skyttere var imidlertid ikke blit helt fortrolig med det nye skarpskyttergevær model 23, hvorfor de foretrak at møte til Helsingfors med den gamle prøvede geværmodel.

Der har forøvrig ved vaabenfabrikken i nogen tid paagaat forsøk med forskjellig pipelængde, pipetykkelse og riflestigning. Likesom der ogsaa er forsøkt med andre materialer i pipene, bl. a. rustfrit staal.

Ved bedømmelsen av vore skytterresultater maa man imidlertid være opmerksom paa et meget vigtig forhold, fortsætter direktøren, nemlig ammunitionen. Denne spiller jo en overordentlig betydelig rolle. Det er noksom bekjendt, at en av grundene til amerikanernes fænomenale skytterresultater er deres overordentlig fine match — ammunition — patroner som koster flere kroner stykket. Herhjemme har vi nye patroner til ca. 20 øre stykket og de omladede koster ca. 15 øre. Og selv en saadan pris ansees for at være høi. De fleste av vore skyttere foretrækker at lade sine patroner selv og denne omstændighet kan selvfølgelig til en viss grad influere paa skytterresultatene.

Vanskelighetene bestaar kort sagt ikke bare i at forsøke at modernisere en 31 aar gammel model, men ogsaa i at der maa tages hensyn til den forhaandenværende billige ammunition.

De indvendinger, grosserer Glomnes er kommet med, vil selvsagt bli optat til alvorlig drøftelse og ofret den største opmerksomhet. Der er imidlertid — som alt nævnt — arbeidet ganske energisk for at faa forbedret vort gamle gevær; men jeg er helt enig med hr. Glomnes i, at der bør gjøres, hvad gjøres kan, for at holde vort gevær paa høide med vore naboers, saa vi kan staa helt rustet til næste internationale skytterkonkurrence, slutter direktør Schwartz.

Ny overintendant i marinen.

Kommandørkaptein H. B. Sollie.

I siste statsraad blev kaptein i marinens intendanturkorps H. B. Sollie utnævnt til kommandørkaptein i samme korps og vil dermed ogsaa bli beordret til overintendant i marinen.

Kommandørkaptein Sollie er kjendt ogsaa som stortingsmand. I 1918—21 repræsenterte han Horten paa Stortinget, og ved siste valg blev han atter stortingsmand fra Vestfoldbyene. Han har været og er fremdeles medlem av militærkomiteen, hvor han repræsenterer den maritime indsikt. Hr. Sollie er en meget dyktig og en meget elskværdig mand — en solid mand. Netop en, som man med tryghet kan betro den store forretning, som marinens intendantur i virkeligheten er.

Schovelin-saken.

Specialtelegram til »Aftenposten«.

Kjøbenhavn, 19de september.

Saken mellem det offentlige og landtingsmand Schovelin vil komme til behandling ved byretten og vil bli behandlet av dommer Troels Lund.

—k.

Ikke flere tennisbaner paa Frogner.

Idrætsutvalget har kræevet bemyndigelse til at bygge 2 tennisbaner til i Frognerparken, saa der ialt blir 6. I tilslutning til raadmanden uttalte parkutvalget sig igaar enstemmig imot dette. En utvidelse av tennisbane-anlægget mot kirkeveien vilde forstyrre parkbilledet og virke æstetisk uheldig.

Solstraaleøen.

Kronprinsen skal bygge hytte der.

Fra Bergen telegraferer »Aftenposten« korrespondent:

Da den gamle hebyggelse paa Solstraaleøen ikke egner sig for beboelse, har kronprins Olav beslutter at bygge en mindre hytte der, delvis av materialer fra de gamle bygninger. Det blir et hus med peisestue, soverum og kjøkken, ganske enkelt, tegnet av major Neumann paa Bergenhus. Byggearbeidet vil bli igangsat til vaaren. Man er nu gaat igang med at reparere bryggen.

Stor falskneriaffære i Sverige.

Kautionistenes navner efterskrevet.

Karlstad, 19de september.

En stor forfalskningsaffære aynes at være under opseiling i Sunne. Efter hvad det meddeles, skal det dreie sig om forfalskning ved at efterskrive kautionistenes navner paa laanetransaktioner til et beløp av omkring 100,000 kroner.

Den skyldige, som er forsvundet fra stedet, er en av Värmlands mest kjendte forretningsdrivende i trælastbranchen, J. Fryk. Han vil nu bli eftersøkt av politiet.

Styggeveir sydpaa, fint veir i Nord-Norge.

Ukens veirberetning.

Veiret i begyndelsen av forrige uke saa ikke helt lovende ut for Østlandet. En række regnveir var fra vest kommet ind til Nord-Norge og Vestlandet og hadde git sydvestlig kuling der, og ute i Atlanterhavet laa flere andre kraftige regnveir i bevægelse mot os. Imidlertid begyndte lufttrykket tirsdag at falde meget sterkt over Syd-England, og efterhvert dreiet vinden over England om fra sydvest til sydøst, idet centret i den nye cyklon nærmet sig. Sydøstvinden over England blev meget sterk, og de andre regnveir i Atlanterhavet blev derved drevet ut av sin oprindelige kurs.

Likesaa hurtig som denne cyklon blev dannet, likesaa hurtig døde den hen, og onsdag aften var der kun svake vinde over hele England. Cyklonens regnomraade, som saavidt var kommet ind i Nordsjøen, var da i meget langsom bevægelse mot Norge.

Torsdag morgen kom et nyt regnveir fra sydvest ind over England, og dette tok med moderat fart retning mot Norge og drev det andre regnveir foran sig.

Igaar kom saa begge to drivende ind over det søndenfjeldske Norge, og dermed var det slut med godveiret over Østlandet; men nordpaa har de igjen faat fint veir nu, slik som de gjerne pleier at ha det, naar det er styggveir hos os.

Regnet, som begyndte igaar, kom i meget intense bygger, hvad det jo gjerne gjør ved gamle regnveir om sommeren, og det var nok mange steder velkommen. Den samlede nedbør de siste 30 døgn har nemlig her i Oslo nu en tid været under tredjeparten av det normale; men vi faar da haabe, at ikke alt det som mangler kommer ned nu, da vi burde ha litt godveir, før høsten sætter ind for alvor.

Ny flyvebaat-type.

London, 19de september.

Efter at være blit bygget og prøvet i al hemmelighet er den store nye flyvebaat, som skal delta i flyvekonkurrencen i Baltimore 24de oktober, nu fremvist for publikum forinden forsendelsen til Amerika.

Maskinen er et monoplan av en egenartet og eiendommelig konstruktion, helt igjennem forarbeidet av metal og trae. Propellen er av metal. I konkurrenceen vil den føres av kaptein Biard.

Italiener overfaldt i Kina.

London, 19de september.

Fra Peking telegraferes: En italiensk funktionær ved Lunghaijernbanen er blit haardt saaret i toget av kinesiske soldater fra det vestlige Honan. Den italienske minister har nedlagt protest.

Bakeriene kan fremstille alkohol.

En italiensk opfindelse.

Berlin, 19de september.

Ifølge »Berliner Zeit am Mittag« har et tysk selskap overtat den industrielle utnyttelse av et italiensk patent, hvorefter der ved hjælp av et særlig apparat kan utvindes alkohol av den damp, som opstaar ved brødbakning. Forsøk i en brødfabrik i Berlin har vist, at der av hvert 100 kg. mel, som anvendes til bakning, kan utvindes en liter 65—85 pct. alkohol. Ved denne fremgangsmaate frigjøres der 9 millioner centner poteter og en tilsvarende mængde brødkorn, som saa kan anvendes til folkeernæringen.

Den tyske riksdagspræsident til Washington.

Berlin, 19de september.

Riksdagspræsident Loebe er sammen med 28 andre medlemmer av riksdagen avreist til Washington for at delta i det interparlamentariske forbunds møte.

Jernbanestreiken i Sachsen.

I Sachsen har streikebevægelsen blandt jernbanearbeiderne antat former, som kan bli skjæbnesvangre. Paa godsstationene forsøker arbeiderne ved obstruktion at øve tryk paa jernbaneforvaltningen. Al godstrafik truer med at stanse. Paa stationen i Dresden stod igaar 50 godstog, som ikke har kunnet ekspederes.

Sinn Feinerne paafærde igjen.

Specialtelegram til »Aftenposten«.

New York, 19de september.

Ca. 100 Sinn Feinere angrep idag general Muleahy, øverstkommanderende over den irske fristats hær, da han skulde forlate pieren i Hoboken. Generalen var netop gaat iland fra »President Roosevelt« for at tilbringe nogen tid i Amerika. Det lykkedes politiet at arrestere en mand og to kvinder.

Ins.

Ulykker i den tyske marine.

Wilhelmshafen, 19de september.

I den tyske marine indtraf der igaar to uheld. Torpedobaaten »V. 6« sprang et kjelerør. En mand blev dræpt av den utstrømmende damp, og to mand blev lettere kvæstet.

De japanske flyvere.

Den ene av de to japanske Ahasi-flyvemaskiner kom igaar til Berlin. Den landet i god behold paa Tempelhoferfeld. Til de japanske flyveres ære gav trafikminister Krohne igaar en frokost i Hotel Adlon, hvor ogsaa den japanske ambassadør var tilstede.

Veiret imorgen:

Utsyt.

18 mm nedbør i Oslo siste døgn, siste 30 døgn 41 mm. (norm. 70 mm.). Lufttryk kl. 8: 1012. 3 mb. (759.3 mm.). Maks.-temp. igaar 15.7 gr. C., min.-temp. inat 9.9 gr. C., morgentemp. idag 9.9 gr. C. (norm. 9.6).

Veirvarsler lørdag aften kl. 7—søndag aften kl. 7:

Oslo: Søndag svak vind, skyet veir, sandsynligvis regnbygger.

St. Hanshaugen: Utsyt.